

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὴν κισκία τῶν πλα-
τειῶν Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑ-
πουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τρο-
χιδοδρόμου (Ὁφθαλμιατρείου), Σταθ-
μοῦ Ὑπογείου ὑδροδρόμου (Ὀμι-
νοῦ).

Στὴν Πειραιᾷ Πρακτ. Ἐφ. Π. Τσαγγα-
ρῶν, «ΝΟΥΜΑΣ» δέχεται ἀπὸ τίς ἐπαρ-
χίες καὶ τριμήνους συνδρομητές, μὲ δύο
δραχμὲς μηνιαίας τῆς τριμηνίας.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΛΛΟΣ

Ένας θρήνητος τῆς φιλοδοσιακῆς ἑνώ-
σεως, ἡ μεγάλη πυρκαγιά τοῦ ἰσίου τῆς
ἑλευσίνας. Ἡ διασὸς τὴν πυρκαγιά δὲν τὴν
ἔβαλε ἡ φιλοδοσιακὴ ἑνωσις» μὲ τὰ χέρια
της. Ἀ φ η σ ε ὅμως αὐτὴ νὰ τὴν βάλλουν.
Καὶ ἄ φ η σ ε, γιατί δὲν ἰσοφύλισε ἀκόμα
νὰ ἐργασθῇ σοβαρὰ, ὅχι πῶς νὰ φτιάξῃ κοι-
νοῦργια δάση, ἀλλὰ πῶς νὰ σώσῃ ἐκεῖνα
ποὺ ἀπομένουν καὶ πῶς νὰ ἐμπνεύσῃ στὸν
κόσμο τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σεβασμὸ πρὸς τὸ
δέντρο.

Κ' εἶνε ἡ πρώτη καὶ ἡ σοβαρώτερη δου-
λειὰ τῆς φιλοδοσιακῆς ἑνώσεως» αὐτὴ. Καὶ
τὴν περιμένει ἀπὸ τὴν ἑνωσιν, ἀπὸ τὴ λαμ-
πρὸ αὐτὸ σωματεῖον ποὺ τὸ ἔβρυσεν ἡ λατρε-
μένη μας Πραγμῆτις ἀπὸ τὴ λυχνία ποὺ
εἶχε νὰ σκορπίσῃ στὴν καινούργια πατρίδιν
τῆς τὸ πρῶτον χροῖμα—τὸ σήμβολο τῆς ἐλ-
πίδας καὶ τῆς ζωῆς.

Ὅτε δάση λοιπὸν καινούργια θάποχθί-
σουμε, ὅτε τὰ παιδιὰ θὰ διατηρήσουμε, ἐνό-
σφ δὲν γίνεται δουλειὰ συστηματικὴ καὶ
σοβαρὰ γι' αὐτά. Ἀς τακτοῦσιν τὰ λόγια μας

ἡ φιλοδοσιακὴ ἑνωσις» καὶ ἄς τὰ μελετήσῃ.
Ἐνα μονάχα ἔχει νὰ κίνη καὶ αὐτὸ ὅχι δύσ-
κολο. Νὰ βγάλῃ βιβλία γραμμένα στὴ γλῶσ-
σά τοῦ λαοῦ, βιβλία εὐχάριστα καὶ εὐκόλο
διάβαστα μὲ τραγούδια καὶ μὲ διηγήματα,
ποῦ ν' ἀναφέρονται ὅλα στὰ δάση, ποῦ νὰ
ἡμνοῦν καὶ νὰ ἐξαιρούν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ
δέντρο, τὸ χρίσμι καὶ γιὰ τὸ σῶματός τὴν
εὐεξία καὶ γιὰ τῆς ψυχῆς τὴν ἡμερότητα,
καὶ νὰ τὰ σκορπίσῃ κατὰ χιλιάδες στὸ λαόν.
Νὰ φροντίσῃ ἀκόμα νὰ ἐπιβάλλῃ ὡς ὑποχρεω-
τικὸ μῦθον στὰ δασκ. Σχολεῖα, τὸ μῦθον
τῆς πρακτικῆς δειροκομίας καὶ νὰ ὁρίσῃ
σὲ κάθε χωρὶ καὶ ἀπὸ μὴ ἐπιτροπὴ ποῦ νὰ
δίνοι κάθε χρόνον καὶ ἀπὸ ἐνὶ χρηματικῷ βρα-
βεῖο σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ φυτέψῃ τὰ περισσό-
τερα δέντρα στὴν αὐλὴ τοῦ σπυτιοῦ τοῦ καὶ
στὸ χτήρι τοῦ.

Αὐτὰ γιὰ κείνους ποὺ θάγαλίσουν τὰ
δάση. Γιὰ κείνους τώρα ποὺ τὰ μισοῦνε, γιὰ
τούς ἀγριανθρώπους ἐκείνους ποὺ γιὰ νὰ πα-
χίσουν λίγο βοσκτοῦσι ἢ γιὰ νὰ πολεμήσῃ
λίγες καψάλες βρίζουν τὴν ἄτιμην φυτὴν καὶ
καῖνε δάση ὁλοκληρὰ, πρέπει ὁ ὅμως νὰ
πέσῃ αὐστηρὸς καὶ ἀγριὸς τιμωρῶντας καὶ
μὲ θάνατον ἀκόμη κ' ἐνὸς μονάχα χαμῶδεν
τροῦ τὸν ἐμπρωστὴν.

Τέται μορφῶσι ἀνθρώπων καὶ τέτοιος
νόμος αὐστηρὸς μὲς χρεῖζονται γιὰ νὰ πο-
χίσουμε δάση. Τούς νόμους ἐν τούτοις τού-
τοις διευθύνουν οἱ πολιτικοὶ ἐδῶ καὶ μόρφωσι
καμιά ἀπὸ τὴν ἄλλην μεριὰ δὲν γίνεται.
Μποροῦσε δὲ νὰ πῇ ὁ κ. Ἀνδρεάδης πῶς
κοινὰ σ' ὅλα τὰλλα καὶ καὶ ποῦ μὲς κίνοι ἡ
καθαρεύουσα καίει καὶ νὰ δῶσι μας ἀκόμη,
ἀφοῦ αὐτὴ ἡ παιδαγωγικὴ ἐμπειρία νὰ
δῇ τὸ βιβλίο ἐκεῖνο ποὺ ἀναφέραμε παρ-
πάνω—τὸ σωτήριο καὶ θαυματουργὸ ἐκεῖνο
βιβλίο ποὺ θὰ φωτίσῃ τὸ λαὸ καὶ θὰ τοῖς
ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν σεβασμὸν πρὸς
τὰ δέντρα. Οἱ καψάλες ποὺ ἀφίνει καὶ δὲ-
σους ἡ πυρκαγιά, ἰσοτελέσματα τῆς κατε-
ρεύουσας εἶναι.

ΑΡΧΙΣΣΕ ΠΑΛΙ

δ φαμεφανοῦς μας νὰ παίρνει καὶ νὰ δῶν μὲ
τῆς τελευταῖες μακεδονικῆς, τροχλές.

Αἱ «Βουλγαρικαὶ ὁρδαὶ» καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ

αἰμοχαροῦ Κροῖμου στὴν ἡμερησίαν διάταξιν.
Λίγα δι' ἀκόμη καὶ ὁ ἀνοσθὴ καὶ καμιά γενναία
φυγὴ.

— Στὴ Σόφια! Στὴ Σόφια, παιδιά!

Μπέρρο! Κι' ὁ καπιτάν Ἀρσένος τί γίνεται
νὰ πῇ, ὅρ πρὶ, μὲ τὰ παλαιὰ καὶ ἑξαποστρέφῃ
τοῦ καπιταλιστοῦ Σοφάρου τὰς ληστρικὰς ἐξόδους;

Ἄντε, ὅρ μπέρρο! Δὲν κοιτάζουμε ποῦ τὰ
σάν οἱ Δημητρί: ἐλλογεῖ, παρὰ καθήματα καὶ
χαλνόμε τοὺ σπῆκτι μας μὲ ξένες ἐννοίαι;

ΜΙΜΗΤΙΚΩΤΑΤΑ

Ζῶα οἱ Ῥωμοὶ εἰς ὅλα μας. Κι' ὅταν ἐκὼν πρό-
κειται νὰ τοῦρεξιδενοῦμε.

Ὅριστε! Στῆς παραμένει: ἐλλογὲς ἐβλῆσε τὸ
Μερκυῦραρος. Στῆς φτενὲς κατὰ μέγεθος ἀκού-
σθηκε τὸ Ἀγγελόπολλου.

Καὶ τὸ μὲν Μερκυῦραρος ἀνέει ἀπὸ τὴν βουλή,
χωρὶς νὰ προσέβῃ καθόλου καὶ τὸν ἀγροτικό μας
Δήμαρχο. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ πούλαρος ποὺ ἐλὼ-
λυσαν σὲν ἀντήλῃσι γκαρίφατος σ' ὅνομα τοῦ
κ. Ἀγγελόπολλου, τί σὰς λέει;

Ἀγγελο—πούλαρος λοιπὸν!

ΜΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΕΣΑΝ

νὰ διαδιδάσκειν καὶ ἐπιστολὴ τὸν κ. Ν. Σαγγ-
δωνῆ, διὰ τοῦ «Νήμα» καὶ τὸ κένουμε μὲ μεγάλη
εὐχαρίστησιν καὶ προθυμίαν.

Τέτοιαι γράφει ἡ ἐπιστολή:

«Ἀκούει, Νήμα μου! Τὸ παρακαλοῦμαι καὶ καὶ
δὲν ὑποφέρω! Κι' ἐπὶ αὐτῇ ἔχρῃ νὰ ζυῶνται
καὶ τὰ κοινὰ καίμεται... Φοβέμαι, παιδί μου! Τὸ θα-
νατικό ποῦ ποῦ καίει, βρίζεται καὶ μέσῃ τῇ
μυαλὸν σου στὴ μονότονη καὶ στυγνὴ κλίμα καὶ σὲ
γυναικτικὰ ὅρματα, ἀπορῶ θὰ σὺ κατὰ; Μὴ τὸ ἔ-
χῃς, νὰ σὲ γέρῃ!

Πέρε τα ὅσα δὲς μὲ τὴν ἡλικίαν σπῆκτι καὶ μὲ τῆς κο-
νοῦξίαι καὶ μὲ τῆς ἀγροῦ καὶ μὲ ὅλα τὰ ὅρματα καὶ
ἀόρματα τῆς ἐξελιγμένης φαντασίας σου μυαλῆς. Ὅχι
ἀπὸ τὴν νὰ γράφῃς, ἔχρημα μου, καὶ γι' ἀνθρώπους τῶν τῶν
Φυχλῆ καὶ σὺ τὸν Πέλλη, ποῦ οὔτε νὰ τοῖς ἐμπνεύσῃ
δὲν ἵσται καὶ νὰ σὺνῶξῃς πῶς οἱ νῆσι κατακαλλί-
σονται τὸν γρόνον τῶν τῶν ἡλικίαις μὲ τὰ ἀνοήτως συμ-
πραγμάτων τῆς ἐπιστημονικῆς ἐξέλιξης ἐνὸς Τυχλῆ ἢ
ἐνὸς Πέλλη.

Νικόλας μου, νὰ σὲ γέρῃ, ἡ τροπὴ εἶνε καλὴ, τὸ
ἔξω. Μὰ δὲν φτάνει καλὴς στὴν ἡλικίαν σου εἶνε καὶ
λίγους παρὰ τὴν παρὰ γιὰ νὰ τὴν ἀγροῦ. Μὴ τοῖς
λυχνίαι, λοιπὸν καὶ σὺ, Νικόλας μου. Ἀγροῦ τὴν
τὴν ἡλικίαν καὶ δὲν θὰ μετανοήσῃς!»

Δὲ νοῦξαι καὶ πῶς διαβάζει τοὺς τίτλους τοῦ-
τους τοῦ Ρενιέ;

Un petit roseau m' a suffi
Pour faire froumer l' herbe haute
Et tout le pré
Et les doux saules
Et le ruisseau qui chante aussi;
Un petit roseau m' a suffi
A faire chanter de forêt.

Τέτοιαι δημοτικῆς τύπῃ καὶ παραπάνω βρῆσαι κα-
νένας ὁπλοῦται καὶ ἀμύτητες. Τὸ δὲλναι ἀκόμα τοῦτο
καὶ τὸ εἶδος τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Πορφύρου, ποῦ ἄμα
διαβάς κανένας δὲν μονάκα ἀπ' αὐτὰ εἶνε σὰν νὰ τὰ
διέσπεν ὅλα. Γιατὶ ὁ ποιητὴς στερεοποιεῖς μέσα στὸ
μυαλὸ τοῦ μερικὰ ὀλιμμένα ὅρματα γιὰ τὰ πράγματα ποῦ
οὐκ οὐκ καὶ σβύνουν καὶ μερικὰ ἀνάλογες φράσεις καὶ λέ-
ξαι, καὶ ὅλο σ' αὐτὰ στερεοποιεῖται. Σὲ καὶ ποίημα τοῦ
θὰ βρεῖ κανένας τῆς λίξης ἀμόντονον, ὀλιμμένο, ἀρὰσθῆλι,
κανάλι, φῖντοπωρινὸς ἤχους, φύλλα, σκίς, σύννεφα,
λιμνὴ, καθλῆτες κροσταλλίνους. Καὶ θὰ διαβάς
πάντα ὅρματα γιὰ πεποιημένα κ' ἀκίνητα πράγματα, γε-
ραγτρικὰ τῆς ποιήτης τοῦ Ρενιέ, παρὰ καὶ σὲ μερικὰς
μερικὰς τοῦ Μορέας καὶ τοῦ Ρενιέ καὶ τοῦ Ἰννισον στὰ
πρῶτα ποιήματά τοῦ.

Εἶνε ἀλλῶς πῶς ὁ κ. Πορφύρος γράφει τοὺς μουσι-

κῆτες καὶ πῶς περὶ τῶν ἀνθρώπων. Κι' ὅταν τὸν δια-
βάζει κανένας μ' ὅσο καὶ ἂν ἔχει νοσταρτεῖ ἀπὸ τὰ συ-
μειωμένα ὅρματα, νοιώθει μίαν ἡλικίαν καὶ μίαν συγ-
κρίσιν καλλιτεχνική. Μὰ εἶνε μονάκα αὐτὰ ἀρκεῖ νὰ
τὸν πεῖ κανένας τέλει ποιητὴ, ὅπως τὸν εἶπεν ὁ κ. Λαμ-
πελὲ στὸ «Mercure de France» πὲ μίαν ἀνταπόκρισιν
τοῦ «c'est un grand poète». Μὰ καὶ ὁ κ. Λαμπελὲ,
ποῦ δίδει νὰ κίνη τὸν κριτικὸν καὶ τὴν ὄψιν τοῦ, τὴ δει-
χνει τὸ περιστατικόν, ὅτι ἐλληνικὰ ὑπογράφεται Λαμπε-
λὲ καὶ γαλλικὰ Lampellets, ὅρα! ὁ ἐμὰς ὅρα! νὰ δει-
ξῇ πῶς εἶνε γὰλλος καὶ στυγνὸς γὰλλους πῶς εἶνε ἑλλη-
νας.—αὐτὴ τὴν παρατήρησιν τὴν ἔκανεν ἕως φίλος μου
γνωστότατος στὸν κόσμο τῶν γραμμάτων καὶ τῆς τέ-
χνης, πῶς τὴν καλλιτεχνικὴν φύσιν καὶ τὸν κριτι-
κώτερον μυαλὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἑλληνας—καὶ ὁ Λαμ-
πελὲ, λέω, δὲ μποροῦσε παρὰ νὰ θαυμάζῃ τὸν κ. Πορ-
φύρα γιατί παρὰ πέρα ἀπὸ τὸ δ' Ἀννουέντιον εἶνε ἑγγε-
μῆν ἔχει προσέξῃ σὲ τίποτες ἄλλο. Κι' εἶνε ἀκόμα καὶ ὁ
λόγος τῆς δημοτικῆς νὰ θαυμάζῃ τῆς μεταφράσεως ποῦ πα-
ρουσιάζονται γιὰ καθαυτὸν πρωτότυπη ἐργασία. Ὑγραφε
καὶ αὐτὸς κάποιον μίαν κριτικὴν μελέτη γιὰ τὴ μουσικὴ τοῦ
Βῆγερ καὶ ἀπὸ μὲς ὀνῶξαι σὲ μερικὰς μερικὰς καὶ ὅρα
γραφε εἶνε δικὸς τοῦ σκῆψῃ καὶ δὲν ἀκούσθῃ κανένας
ἀπ' ὅλους ἔγραψαν γιὰ τὸ Βῆγερ, στὸ τέλος βάνει γιὰ
δικὸ τοῦ ἑνα μέγιστο κομμάτι ἀπὸ τὴ φύσιν καὶ μεταφρ-
σικῇ, ὅταν ὅρα νὰ μὲς πῇ γιὰ τὸ χροῖμα τῆς μουσικῆς

καὶ γενικά γιὰ τὴν παραγωγή τοῦ χροῖματος.

Καὶ τώρα πρῶτον: Ὑγραφε ἀπὸ αὐτὰ καὶ αὐτὰ δὲν
εἶνε σωστὸ ὄρματα γιὰ ἑθνικὸς μας ποιητὴς πρῶτον
πρῶτον τὸ Μορέας, γιατί αὐτὸς τροποδοτεῖ τοὺς παρὰ το-
ρους σημερινὸς ποιητὴς μας—καὶ τὸ Ρενιέ καὶ ἔξω γιὰ
ποῦν ἄλλοι; Μάλιστα ὁ Μορέας εἶνε ἑλληνας τὴν κα-
ταγωγὴν καὶ ἔτσι ἡ ἑθνικὴ μας φιλοτιμία ἀσέεται.

Μὰ μ' ὅλο τὸ δὲν ὅρα πρῶτον καλῶς: Ὑπὲρ τῶ-
λους δὲν ὀνῶξουν σημερινὸς ἑλληνας λόγιος, ποῦ νὰ δει-
ξουν ἐργασίαν καλὴν τῶν δικῶν, νὰ ὀνῶξουν μίαν ἑλικίαν
λῆξιν τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, ποῦ νὰ παρουσιάζουν καὶ
γραμμὸν καὶ αἰτιολογίαν καὶ μὲ πρωτοτυπία; Βῆγερ καὶ ἡ
ἀπάντησι δὲν εἶνε ἀρνητικὴ. Στεκὼν ἐκεῖ καὶ ὅτε τοὺς
ἀκλόνητοι σὰν βῆγερ καὶ μεγάλαι καὶ θαυμαστοί, ὁ Πα-
παδιαμάντης ὁ Παλαγγιάννης ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Μορα-
τίτης, καὶ ἀκόμα ὁ Πέλλης καὶ ὁ Ἑρακλεῖτης καὶ ὁ μονα-
δικὸς Μαλακίτης. Ὅλοι αὐτοὶ—καὶ κατὰ ὁμοίαν εἶνε
τόσο λίγοι—ἔχουν ἔργο δικὸν τοῦ, ἔχουν φύγῃ δικὴν
τοῦ, ἔχουν εἰλικρίνεια στὴν εἰρήνη τους, ἔχουν περῆναι.
Δὲν ἔξω ἂν διαβάζουν πολλὴ ἢ λίγο ἔξω πράγματα, μὰ
ἔχουν τὴν δύναμιν μέσα τους, ποῦ μποροῦν νὰ δημιουρ-
γοῦν μοναχοὶ τοῦς μ' ἑνα τρόπο, ποῦ τοὺς ὀνῶξαι στὴν
ἀθανασία.

Καὶ τώρα εἶνε καιρὸς νὰ πῇ γιὰ τελευταῖα φορὰ: Δὲν

ΔΕΝ ΤΟΝ ΑΦΗΣΕ

ο κ. Μιστριώτης δίχως απάντησι τόν κ. Κρουμπά-
χερ γιά τὸ τελευταῖον σύγγραμμά του περὶ τοῦ
γλωσσικοῦ μας ζητήματος.

Τὸ δυστύχημα μόνον εἶναι πὼς τὴν ἀπάντησιν
αὐτὴν, δὲν τὴν ἐδημοσίευσεν, γιὰ νὰ τὴν γλυνθήσῃ
τὸ Πανελλήνιο, ἀλλὰ τοῦ τὴν ἐστειλε ταχυδρομι-
κῶς, μὲ σφραγισμένη ἐπιστολή.

Εἶχε ὁμως τὴν πρόνοιαν ὁ σοφὸς Καθηγητὴς
νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα πρὶ μερικῶν φίλων του, πρὶν
τὸ ρίξῃ στὸ ταχυδρομεῖο, κ' ἔτσι κατορθώσαμε ν'
ἀρπάξουμε μὲ φρεσὶ ἀμύμητη, τὴν ὁποῖαν καὶ
αἴς περιβόημε.

Ἦ φράσις αὐτὴ, ὑπερξία τῆς ἀθανασίας,
περικλείεται στὴν κόλπου ἡφραστικώτατα λόγια.

— «Λυπηῖσαι, γράφει ὁ κ. Μιστριώτης στὸν
κ. Κρουμπάχερ, νὰ βρῶ ἐπιστήμονα τῆς
περιοπῆς μας νὰ αναμνησθῇ εἰς τόσους
ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΕΣ ζήτημα».

Φαντασθῆτε τώρα τὰ γέλια ποὺ θέλανε ὁ σο-
φὸς Βυ'αντινολόγος, ὅταν εἶδε καθηγητὴν τοῦ
Ἑλλά. Πανεπιστημίου ν' ἀποκαλῇ τὸ γλωσσικόν
μας ζήτημα σκανδαλιδῆς.

Μὴ χειρότερα!

ΚΑΤΑ ΣΑΤΑΝΙΚΗ

τύμπωσι, δύο λόγιοι, ὁ καθηγητὴς κ. Χατζιδάκης κ' ὁ
ἀκαδημαῖος διευθυντὴς τῆς «Πανεπιστημίου» κ. Μήσις Κα-
ρογιάννης ἐκτετασμένως καὶ οἱ δύο τὴν ἑθνικὴν
μας γλώσσα.

Ὁ σοφὸς γλωσσολόγος τὴν ἀποκρίσιν, ἀναγγέλλοντας
τὴν «Ἑστὶν» κάποιον ἄρθρον ποὺ ἐδημοσίευσεν γιὰ τὸ
Ἰταλικὸν μὲς ζήτημα στὴν «Revue des etudes Grecs»
ὡς «Παράλογον προσπαθεῖν τὴν νωτοεπιστήν, ὅπως
ἐπιβάλλουν γλωσσικὰ οὐ μόνον ἀσχυριστὸν (H) ἀλλὰ
καὶ ἀγνωστὸν (!!!) ἐν Ἑλλάδι».

Καί τοι παρόμοιον ἔγραψε καὶ ὁ κ. Καλογερόπουλος
στὸ τελευταῖον τεύχος τῆς «Πανεπιστημίου» ποὺ ἀποκαλέ-
σας τοὺς ἀγνωστοὺς γιὰ τὴν γλώσσα: «Λογίους νέους».

Οἱ δύο καθαρὸι λόγοι θὰ εἴναι ἱκανοποιημένοι τώρα ποὺ
τόσον σοφὸν κτύπημα κατάνοησιν κατὰ τῆς ἀγνώστου
καὶ διυκνίστου γλώσσας, τὴν ὁποῖαν δ' οἱ Ῥωμαῖοι
μιλοῦν καὶ τὴν ἐνὶ ἡμῶν δέκατα ἔν' αἰῶνι καὶ τὴν γράφουμε.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ

αἶμα τὸ ἐκλογικὸ ἐγβόησε καὶ στὴν πρωτεύουσά
μας. Μακάρι αὐτὸ νῆνε καὶ τὸ τελευταῖον.

Ἀπαλείφεται κανένας γιὰ τὰ χάγια μας τ' ἐπι-
ορθεύα ἀπὸ καθεστῆ πὼς ἀνθρώπων ἀνθρώπων ποὺ
ἀποφασίζον νὰ θυσιάσουν τὴ ζωὴ τους ἢ νὰ γί-

ξίω ἀν' ὅσα ἐγράψα θὰ γράψουν πὲ κανένα σκοπὸν, οὔτε
ἐν θ' ὑπερήσουν ἢ οὐ βλάψουν. Δὲν ξέρω ἀκόμα ἂν εἶχα
ἴδω νὰ καταπίσω μὲ τέτοιαν ἐγχαρῆ. Μὰ μοῦ φαίνεται
πὼς εἶνε μερικὰ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ λέγονται, ὅσο
κ' ἐν τὰ νομίσουν ἄλλοι περιττὰ καὶ μάταια. Τί θὰ βρε-
θῇ αὐτό: Ἦ ἀπάντησις εἶνε ἀρετὴ δύσκολη, κ' ἂν τὴν
εἶδαν ἐγὼ θὰ φαινόμουν ἐγωιστής. Τοῦτο μόνον μ' ἀπορῶ
νὰ πῶ: «Οἱ ἡ κατὰστασις αὐτὴ τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος,
κ' ἡ φιλολογοῦς εἶνε πολλὴ ἀξιοβρόχνητη, καὶ εἶνε ἀκόμα
ἐν αἰσῇ καὶ ὅλης τῆς ἄλλης κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς
καὶ ἐθνικῆς κατάστασός μας».

Καὶ τὸ πὺλ λυπητέρῳ εἶνε ὅτι εὐκόλα βρίσκονται ἡ αἰ-
τία καὶ οἱ αἵτιοι. Ποιοὶ ἐξημύωσαν τόσο τὰ Ἑλληνικὰ
γράμματα τῆς ἐποχῆς μας δὲν εἶνε καθόλου δύσκολο νὰ τὸ
δοῦμε, νὰν τὸν νοήσουμε. «Οἱ τοὺς ξέρουμε, ὅλοι τοὺς λέμε
μονόχοι μας, μὰ κανένας, δὲν τὴν πῶς ὡς τὰ τώρα καὶ φε-
νὰ. Εἶνε αὐτὸ ζήτημα ποὺ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ, καὶ εἶνε
θεμα ποὺ μὴν ἄλλαν ἡμέραν θὰν τὸ πραγματευοῦμε».

ΠΡΟΚΛΗΣ Δ. ΠΑΙΟΠΟΥΛΟΣ

Τ Ε Λ Ο Σ

νοῦν ὁλοφάνει γιὰ νὰ βγῇ ὁ ἑνὶς ἢ ὁ ἄλλος κύριος
ποῦ θὰ τοὺς ξεχάσῃ ὡς ἀνέμους ἀεὶ, Διήμαρχος
ἢ Βουλευτὴς. Εἶνε ἀπελπιστικώτατο αὐτὸ τὸ φαί-
νόμενον, ὅπως εἶνε ἐξ ἴσου ἀπελπιστικὸ καὶ τὸ ἄλλο,
νὰ σκοποῦν μαστὴ παληκαρία, στὶς ἐκλογάς
καὶ στὰ συλλαλητήρια καὶ νὰ τὸ κάσουμε κομ-
ποῦρα στὸν πόλεμο.

Πιθανὸν κ' οἱ Βούλγαροι νὰ σκοτώσονται στὶς
ἐκλογάς. Αὐτὸ ὁμως δὲν πρέπει νὰ μᾶς παρηγο-
ρᾷ, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι ξέρουν καὶ στὸν πόλεμο τόσο καλά
νὰ σκοτώνονται.

Δὲν ὑπάρχει κάποια διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο
τότων παληκαρισμῶν;

ΣΙΓΑ ΣΙΓΑ

καὶ μὲ τὸν κηρὸ θὰ στυθῇ ἀπὸ τὸν Ποιν. Νόμο ὁλό-
κληρο τὸ μέρος ποὺ προβλέπει γιὰ κανένας ποὺ καίνε τὰ
δάση. «Ὅχι γιὰ τὴν ἀσφραγισμένην οἱ ἄνθρωποι αὐτοί,
ἀλλ' ἀπλοῦς γιὰ τὴν δὲν ὑπάρχουν πια δάση γιὰ
κάψιμο».

Οὔτε ἕνα, οὔτε δύο. Πέντε δάση στὴν ἀράδα καίγονται
καὶ νομίζω κανένας πὼς κάποιος θεομηνία ἔπεσε στὴ
χώρα μας γιὰ νὰ μὴν ἀρίστη χλωρὸ κλαδὶ σ' αὐτήν.

«Υστερ' ἀπὸ τὸ κακὸ αὐτὸ, ἔχουμε ἀκόμα τὴν ἀδυνα-
τοπία νὰ ποτίζουμε γιὰ πολιτικῶν ἀνθρώπων».

Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ἐξήντισε κάτι ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν. Ὁ Ὑπὺρ-
γὸς δὲν τοῦ τὸ ἔκαμε. Ὁ βουλευτὴς ἐθύμωσε
κ' ὅταν ἐφυγε ἔκλεισε μὲ ὀργὴν τὴν πόρτα
τοῦ Ὑπουργικοῦ γραφείου.

Ἦ αὐτὸ τὸ φυσικώτατο πρᾶγμα ἐξιδάσθη-
καν μερικοί. Τί δυνάτοι ποῦ εἶνε! Ἀφ' οὗ κατὰ
τὸ καμαρωμένον μας Στυγαῖον ὁ Ὑπουργὸς
εἶνε κοπέλλι τοῦ τελευταίου ἐυλοσχίστη βου-
λευτοῦ, ὁ κ. βουλευτὴς ἡμποροῦσε ἀξιόλογα
ὄχι μόνον τὴν Ὑπουργικὴν πόρτα νὰ κλείσῃ
μὲ θυμὸ, ἀλλὰ νὰ τριβήξῃ κ' ἕνα χαστούκι
τοῦ Ὑπουργοῦ, ἂν δὲν εἶχε τὴν διύθεσι καὶ
νὰ τὸν ξεκοιλιάσῃ ἀκόμη.

Μήπως βρίσκετε καμμὴ ἄλλην ἐρμηνεία
σεῖς στὸ συνταγματικὸ χιρτὶ μας;

ΚΑΛΑ

ἔκανε ὁ κ. Πρωθυπουργὸς: νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ τὰ ἐκλο-
γικὰ συλλαλητήρια.

Χωρὶς συλλαλητήρια προχτές: καὶ πᾶνε δύο ἄν-
θρωποι. Φαντασθῆτε τώρα πῶς θὰ πᾶνε ἂν γένουν
καὶ συλλαλητήρια!

Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, λένε, διαμαρτυρήθηκε
ἐντόνως γιὰ τὴν ἀπόφασιν, λένε, αὐτὴ τοῦ κ.
Πρωθυπουργοῦ, ἡ ὁποία ἀντιστρατεύεται, λένε, πρὸς
τὸ Σύνταγμα..

Τὶ τὸν νοιάζει τὸν κ. Ἀγγελόπουλο ἢ κάθε
ἄλλον υποψήφιον ἀν' ἄνε γιὰ τὸ χατήρι τους καὶ
δέκα ἑκατο. ἄνθρωποι; Ὡς ἴσους νὰ πάρουν αὐτοὶ
κοιτάζον, καὶ καλά κάνουν, ἀφοῦ ἔχουν μαζὶ
τους καὶ τὸ Σύνταγμα!

Ἦ ἔμματα;

ΚΑΙΡΟ

εἶχε νὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ κανένα μεγάλον ἄνδρα ἢ
ἀ' Ἀκρόπολιν. Καὶ μᾶς τὸν ἀνεκάλυψε. Καὶ στὸ
μοῦσι τοῦ κ. Σ. Δραγοῦμη ἀνεκάλυψε τὸν εἰνέρι
τῆς ἡμέρας, τὸν ἐνδεδειγμένον νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφα-
τῆς Ἑθνικῆς Μακεδονικῆς κινήσεως.

Ἦ νὰ κἀν τί; Ἦ ὁ Ἀκρόπολις μᾶς τὸ κρα-
ταίει μυστικῶς. Μὰ βεβαίως μόνον πὼς ὁ ὑπέρ-
χος συμπολίτης μας εἶναι προθυμότητος νὰ προσ-
φέρῃ τὴν ὁυσίαν αὐτήν, ἀρκεῖ νὰ τοῦ ζητηθῇ
αὐτὴ ἀρμοδιώτατα..

Οἱ ἐθνικὲς περιστάσεις ἐπιβάλλουν θυσίας. Τὶ
ἀνέχονται οἱ ἀρμόδιοι καὶ δὲ ζητοῦν τὴν θυσίαν
αὐτὴν ἀπὸ τὸν ὑπέρχον συμπολίτην μας;

Ἦ θυσία βεβαίως θὰ εἶνε νὰ τὸν διορίσουν
Πρωθυπουργόν. Ἦ νομίζουμε δὲ ὅτι μὲ πόση προθυ-
μία θὰ δεχθῇ τὴν θυσίαν αὐτήν.

ΕΠΙΦΥΛΛΑ ΔΑ

καινούργια, καθαρὰς φιλολογικῆ, ἀρχίζουμε ἀπὸ
τὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς—ἐπιφυλλίδα ποῦ
θὰ κουρελιέσῃ καθολοκληρίαν ἕνα ἄνθρωπο καὶ γε-
λοῖο ἐπιθετο τὸ ὅποῖον ἢ Ρουτίνα καὶ ἢ ἐπιπολαιό-
της ἐφόρτωσαν στὴν καμπόυρα τῆς φιλολογίας μας.
«Ὁ Μαλλιαρὸς καὶ οἱ Μαλλιαροί» ἐπιγρά-
φεται ἡ καινούργια ἐπιφυλλίδα μας. Συγγραφεὶς
τῆς εἶνε ὁ ἀγαπητὸς συνεργάτης μας κ. Ἀλέξ.
Πανατζῆς. Καὶ ἡ ἀξία τῆς—αὐτὴν θὰ τὴν κρί-
νουν πῶς οἱ ἀναγνώστῃ μας ποὺ θὰ ἐντυφρῶσιν.
στὶς ἀπαρταγιστὲς ἀγερματὲς ἀπὸ χιούμους, γνω-
σεις καὶ ἀποσάφεια ἐπιχειρήματα γραμμένῃς τῆς.

Ὡστερ' ἀπὸ τὴν ἀληθινήν ἐπιφυλλίδα τοῦ
κ. Πύρου Ἀναστασιάδου γιὰ τοὺς ρητορικοὺς λό-
γους τοῦ κ. Μιστριώτη, καὶ ὕστερ' ἀπὸ «Τὰ ποκα-
λυπτήρια τῶν λογίων μας» τοῦ κ. Προκλῆ Δ.
Ἠλιοπούλου, «Ὁ Μαλλιαρὸς καὶ οἱ Μαλλιαροί» τοῦ
κ. Ἀλέξ. Πανατζῆ, ἐρχεται τρίτη στὴ σειρά τῶν
φιλολογικῶν ἐπιφυλλίδων.

Φ Ρ Ν Ι Τ Σ Ε

"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ * ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 53 καὶ 54 φύλλο)

Οἱ πονόψυχοι

Φίλοι μου, λόγια ἡμπακτικὰ ἤλθαν ἐν' αὐτὰ
τοῦ φίλου μας: γιὰ ἰδέτε τὸν Ζαράτουςτρα δὲν
περπατεῖ ἀνάμειον σ' ἐμὰς ὅπως ἀνάμειον σὲ ζωά.
«Μὰ ἔτσι εἶνε καλλίτερον νὰ λέγεται: ὁ φιλομα-
θὴς περπατεῖ ἀνάμειον σὲ ἀνθρώπους ὅπως ἀνάμειον
σὲ ζωά.»

Μὰ ὁ φιλομαθὴς ὀνομάζει τὸν ἄνθρωπον: τὸ
ζῶον, ποθεῖ κόκκινα μάγουλα.

Πῶς τοῦ συνέδῃ αὐτό; Μήπως γι' αὐτό, διότι
συχνὰ εἶναι ἀναγκασιμῶς νὰ ντρέπεται;

«Ὁ φίλοι μου! Ἔτσι ὀμιλεῖ ὁ φιλομαθὴς:
Ντροπὴ, ντροπὴ, ντροπὴ—αὐτὸ εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ
ἀνθρώπου!»

Ἦ αὐτὸ ὁ εὐγενὴς ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν
τοῦ νὰ μὴ ντροπιάζῃ τοὺς ἄλλους: Ντροπὴν ἀ-
παιτεῖ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τοῦ μ' ἀπορῶν τὸν κάθε δι-
στυχῇ. Ἀλήθεια δὲν μ' ἀρῶσιν οἱ πονόψυχοι.